

Alfred Dalin. Folkbildare och skolbyggare. Redaktör: Jan Förander. Utgiven av Dalinföreningen.

År 1973 lämnade jag Alfred Dalinskolan i Huskvarna med en svag tvåa i svenska. Exakt hundra år tidigare, år 1873, började Alfred Dalin sina studier vid lärarseminariet i Linköping. Han var född på enkel gård i Horn och sedan uppvuxen i Djursdala, men kom att revolutionera hela det svenska skolsystemet genom att öppna folkskolan för fortsatta studier. Han livsresa gick till Linköping för studier, via Huskvarna för skolbygge och praktik och slutligen till Stockholm med inflytande och politik. Det var också Alfred Dalin som skapade "Den nya läseboken", där Selma Lagerlöf berättar om "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige" och Verner von Heidenstam om "Svenskarna och deras hövdingar". Alfred Dalin var en entusiastisk visionär som inte drog sig för att ta strid med ett konservativt och orättvist skolsystem. Dessutom kom han i konflikt med frikyrkan i Huskvarna som tyckte att "Nils Holgersson" var en alltför ogudaktig bok för svenska elever.

Om allt detta och mycket mer, berättar en grupp författare under redaktion av Jan Förander. "Alfred Dalin. Folkbildare och skolbyggare" är en hembygdsbok och lokal biografi som liknar de flesta i sin genre: Ett stort antal författare med en frikostig uppfinningsrikiedom för att finna ämnen så det räcker åt alla. Alfred Dalin och hans omgivning blir granskad i sömmarna på alla tänkbara sätt. Resultatet brukar bli mycket bättre om uppdraget att skriva ges åt en person. Det hindrar inte att denna bok är både läsvärd och allmänbildande. Här finns ett viktigt stycke svensk skolhistoria med beröringspunkter till vår egen tid av segregerade skolor och kanondebatt för läsandet. Alfred Dalin skulle nog ha gillat den.

Jakob Carlander

Medverkande:

Mats Ekholm

Solweig Eklund

Anders Fransson

Jan Förander

Lars Grönkvist

Arne Hjertqvist

Kerstin Johansson Lange

Håkan Jutterdal

Leif Ruhnström

Margaretha Samuelsson

Kerstin Ericsson